

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Socialvårdsbyrån, S2

Beslutande
Minister

Annette Holmberg-Jansson

Föredragande

Specialsakkunnig

Tove Nylund

Justerat

Omedelbart

Nr 76

Lagpromemoria gällande ändring i
landskapslagen (2015:68) om hemvårdsstöd.

ÅLR 2021/10033

115 S2 Utdrag

Beslut

Landskapsregeringen beslöt överföra lagstiftningspromemoria, **bilaga S222E30**, till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

Lagpromemoria om
ändring i landskapslagen
(2015:68) om
hemvårdsstöd

Lag-PM – Ändring av landskapslagen (2015:68) om hemvårdsstöd

1. Bakgrund

Genom LF 15/2021–2022 - Ändring av lagstiftningen om barnomsorg och hemvårdsstöd, anpassades bland annat landskapslag (2015:68) om hemvårdsstöd till den familjeledighetsreform som trädde i kraft den 1 augusti 2022. Ändringarna till landskapslagen om hemvårdsstöd trädde i kraft 1.8.2022 genom ÅFS 2022/56.

På grund av ett lagtekniskt misstag byttes termen *föräldradagpenning* ut till *föräldrapenning* i 7 och 13 §§ i landskapslagen om hemvårdsstöd. Eftersom detta termbyte inte motiveras i LF 15/2021–2022 tyder det på att det inte varit lagstiftarens avsikt att göra det.

2. Utvärdering av nuläget

Ur lagförslag nr 22/2014-2015 framgår syftet med landskapslag om hemvårdsstöd (2015:68); att skapa ett mer jämställt och flexibelt hemvårdsstöd som skulle vara anpassat till dagens arbetsmarknad och till olika familjers behov. Vidare skulle lagen syfta till att få fler pappor att stanna hemma och hemvårdsstödet skulle även utgöra ett faktiskt alternativ för hushåll med små inkomster och för vårdnadshavare som inte lever i samma hushåll. Nya stödformer infördes, varav ett var hemvårdsstöd för syskon. Hemvårdsstöd för syskon kan beviljas för vårdnadshavare som under föräldradagpenningensperioden (moderskaps-, faderskaps-, eller föräldrapenningensperiod) även vårdar ett eller flera syskon i hemmet, och innebär ett undantag från det allmänna villkoret för lyftande av hemvårdsstöd, dvs att hemvårdsstöd inte kan lyftas under föräldradagpenningensperioden. Till stödet kan fogas en inkomstbaserad tilläggsdel.¹

Den familjeledighetsreform som trädde i kraft 1.8.2022 omfattar även övergångsbestämmelser till sjukförsäkringslagen, dvs om den beräknade tidpunkten för nedkomsten var före den 4.9.2022 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av ändringarna, och om den beräknade tidpunkten för barnets födelse var 4.9.2022 eller senare tillämpas de nya bestämmelserna angående föräldradagpenningar; detta innebär att två system för föräldradagpenningar kommer att tillämpas parallellt under cirka två år. Även landskapslag om hemvårdsstöd omfattar övergångsbestämmelser.

¹ LF nr 22/2014-2015

I samband med familjeledighetsreformen ändras begreppen för de olika formerna av föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen (FFS 1224/2004). Med föräldradagpenning enligt det nya systemet avses särskild graviditetspenning, graviditetspenning och föräldrapenning. För de som lyfter föräldradagpenning enligt det gamla systemet avses med föräldradagpenning: moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps-, och föräldrapenning samt partiell föräldrapenning. Även antalet föräldradagpenningar har ändrats och utökats från 317 till 360 dagar.

För att hemvårdsstöd för syskon fortsättningsvis ska kunna beviljas under hela föräldradagpenningensperioden, både för de föräldrar som lyfter föräldradagpenning i enlighet med det gamla och för de föräldrar som lyfter föräldradagpenning enligt det nya systemet, krävs en lagändring, se pt 3.

3. Föreslagen ändring

Förslaget är att korrigera terminologin i 7 och 13 §§ i landskapslagen om hemvård till det som lagstiftaren avsåg – föräldradagpenning i stället för föräldrapenning.

Beroende på när ändringslagen träder i kraft kan det bli aktuellt med en ändring av 18 § 3 mom.

4. Förslagets konsekvenser

Genom att korrigera termerna i 7 och 13 §§ i landskapslagen om hemvård rättar man till lagen till dess ursprungliga avsedda lydelsen.

Sedan landskapslag (2015:68) om hemvårdsstöd trädde ikraft 1.1.2016 har hemvårdsstöd för syskon i enlighet med 13 § kunnat betalas ut under hela föräldradagpenningensperioden. Hemvårdsstöd för syskon är motiverat med tanke på helhetsekonomi för familjer med småbarn och framförallt för familjer som lyfter en låg föräldradagpenning.²

I bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna av lagförslaget LF nr 15/2021-2022 konstaterades att användandet av hemvårdsstöd minska, då antalet inkomstbaserade föräldradagpenningss dagar utökas.

5. Ikraftträdande

Datum för ikraftträdande har lämnats öppet för landskapsregeringen att besluta om. Avsikten är att ändringen ska sättas i kraft så snart det är möjligt efter att lagstiftningskontrollen avslutats.

² LF 22/2014-2015